

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง มีรายละเอียดสามารถสรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง กับขนาดของสถานศึกษา
4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานทางการศึกษา ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพราะผลของการวิจัยสามารถนำมาปรับปรุงและพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับขนาดของสถานศึกษา
2. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในสถานศึกษาระดับปฐมวัยถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ปีการศึกษา 2548 ทั้งหมด 198 โรงเรียน โดยมีสถานศึกษาขนาดเล็ก 65 โรงเรียน ขนาดกลาง 109 โรงเรียน และขนาดใหญ่ 24 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในสถานศึกษาระดับปฐมวัยถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ปีการศึกษา 2548 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)(บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43) พบว่าประชากร 198 โรงเรียน ต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง 130 โรงเรียน โดยกำหนดให้ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษาละ 1 คน โดยมีสถานศึกษาขนาดเล็ก 43 คน ขนาดกลาง 70 คน และขนาดใหญ่ 17 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 130 คน และในจำนวนกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยได้สุ่มแบบเจาะจงตามขนาดสถานศึกษา สถานศึกษาละ 1 คนเพื่อใช้เป็นกรณีศึกษา โดยสุ่มจากสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 4 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 4 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 2 คน รวม 10 คน

2. ขอบเขตของเนื้อหา

ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพใน 2 ประเด็น คือ สภาพการดำเนินงาน กับปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งภาพรวมและตามขนาดของสถานศึกษา จำแนกเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ซึ่งกำหนดขอบข่ายของการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 หมวด 1 เรื่องระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ไว้ 8 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 2.2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 2.3 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.5 ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
- 2.6 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา
- 2.7 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 2.8 ด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3. ขอบเขตของตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามขนาดโรงเรียน คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 ด้าน คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชุดที่ 1 แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับ ขนาดสถานศึกษา จำนวนผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ร้อยละของบุคลากรของสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาวิชาชีพด้านการประกันคุณภาพ งบประมาณที่ได้รับจัดสรร และจำนวนโครงการ/กิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สภาพการดำเนินงานมีลักษณะเป็น มี/ไม่มี ปัญหาและอุปสรรคการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท Likert (อ้างในพวงรัตน์ ทวีรัตน์ . 2540 : 98-99) มี 5 ระดับ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 จำนวน 8 ด้าน คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี และด้านการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคั้งนี้ โดยวิธีการสุ่มจากผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงสถานศึกษาด้วยตนเองไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามกำหนด
4. นำแบบสอบถามที่รับคืนมาตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผล ตามขั้นตอนของการวิจัย
5. สัมภาษณ์และบันทึกพร้อมทั้งบันทึกเทปบันทึกเสียงควบคู่กัน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเพิ่มเติม และความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รวบรวมมาแล้วทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
3. ข้อมูลปัญหาและอุปสรรค การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลผลของค่าเฉลี่ยดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง มีปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีปัญหาและอุปสรรคมาก

2.50-3.49 หมายถึง มีปัญหาและอุปสรรคปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีปัญหาและอุปสรรคน้อย

1.00-1.49 หมายถึง มีปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุด

4. ข้อมูลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากับขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยวิธีไคสแควร์

5. ข้อมูลการเปรียบเทียบ ปัญหาและอุปสรรคการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีทดสอบของ Scheffe'

6. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ตามกรอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 และเขียนรายงานการวิจัยโดยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง สรุปผลการวิจัยแบ่งได้ 4 ตอน ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.1 จำนวนผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 21 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 48.84 มีผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา 4- 6 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 33 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.14 มีผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา 7 คนขึ้นไปและสถานศึกษาขนาดใหญ่จำนวน 13 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 76.47 มีผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา 7 คนขึ้นไป

1.2 บุคลากรของสถานศึกษาได้รับการพัฒนาวิชาชีพด้านการประกันคุณภาพไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง/ปี พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 19 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 44.19

บุคลากรได้รับการพัฒนาฯ น้อยกว่าร้อยละ 50 สถานศึกษานขนาดกลาง จำนวน 26 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 37.14 บุคลากรได้รับการพัฒนาฯ น้อยกว่าร้อยละ 50 และสถานศึกษานขนาดใหญ่ จำนวน 7 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.18 บุคลากรได้รับการพัฒนาฯ น้อยกว่าร้อยละ 50 และร้อยละ 75-89

1.3 งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพื่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า สถานศึกษานขนาดเล็ก จำนวน 32 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 74.42 ได้รับงบประมาณต่ำกว่า 50,000 บาท/ปี สถานศึกษานขนาดกลาง จำนวน 46 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 65.72 ได้รับงบประมาณต่ำกว่า 50,000 บาท/ปี และสถานศึกษานขนาดใหญ่จำนวน 13 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 76.48 ได้รับงบประมาณต่ำกว่า 50,000 บาท/ปี

1.4 จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษานขนาดเล็กจำนวน 13 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.23 มีโครงการ/กิจกรรม 6 - 10 โครงการ สถานศึกษานขนาดกลางจำนวน 24 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 34.29 มีโครงการ/กิจกรรม 1 - 5 โครงการ และสถานศึกษานขนาดใหญ่จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 35.30 มีโครงการ/กิจกรรม 16 โครงการขึ้นไป

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง กับขนาดของสถานศึกษา

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุงกับขนาดของสถานศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดของสถานศึกษา

3. ผลการเปรียบเทียบ ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

3.1 ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา, ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา และด้านการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ, ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา, ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา, ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการ เปรียบเทียบรายคู่ ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ และระหว่างสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง มีปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

4. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4.1 ปัญหาและอุปสรรคการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สามารถแยกเป็นรายด้านได้ดังนี้

4.1.1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาไม่เป็นปัจจุบัน

4.1.2 ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาได้แก่ สถานศึกษาไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และการกำหนดมาตรฐานการศึกษาไม่สอดคล้องกับขนาดของสถานศึกษา

4.1.3 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพได้แก่ ขาดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น และขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.1.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้แก่ การวางแผน กำหนดขั้นตอน วิธีปฏิบัติไม่ชัดเจน และขาดการนิเทศติดตามจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

4.1.5 ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาได้แก่ ขาดการ ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาทุกชั้นตอนอย่างต่อเนื่อง และเครื่องมือตรวจสอบและ ทบทวนไม่มีคุณภาพ

4.1.6 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาได้แก่ การประเมินให้ความสำคัญ กับหลักฐานมากกว่าสภาพจริงและผู้รับผิดชอบไม่มีความรู้และทักษะในการประเมินคุณภาพ การศึกษา

4.1.7 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีได้แก่ ข้อมูลรายงาน การศึกษาประจำปีมีมากเกินไป และบุคลากรขาดความรู้ในการเขียนรายงานคุณภาพการศึกษา

4.1.8 ด้านการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาได้แก่ ขาดการนำผล การประเมินภายใน/ภายนอกมาใช้ปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และขาดการนำเทคนิค วิธีการ และเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4.2 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สามารถแยกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

4.2.1 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ควรจัดอบรมให้ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และจัดระบบ ข้อมูลสารสนเทศให้ครอบคลุม ทันสมัย ถูกต้อง และทันต่อการใช้งาน

4.2.2 ด้านการพัฒนามาตรฐาน ควรให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการ กำหนดมาตรฐานการศึกษา และให้สถานศึกษาที่มีความพร้อมเป็นแกนนำในการพัฒนามาตรฐาน การศึกษา

4.2.3 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรวิเคราะห์จุดเด่น จุด ด้อย ของสถานศึกษาก่อนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และควรใช้ผลการดำเนินงานที่ ผ่านมาวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป

4.2.4 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรมีการ วางแผนกำหนดขั้นตอน วิธีปฏิบัติให้ชัดเจน และควรให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการนิเทศ ติดตามอย่าง ต่อเนื่อง

4.2.5 ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ควรตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพการศึกษาทุกชั้นตอนอย่างต่อเนื่อง และจัดหาเครื่องมือตรวจสอบและทบทวนที่มี คุณภาพ

4.2.6 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้ประเมินควรให้ความสำคัญกับการประเมินตามสภาพจริงมากกว่าเอกสาร และจัดอบรมให้ความรู้และทักษะในการประเมินคุณภาพการศึกษาแก่ผู้รับผิดชอบ

4.2.7 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ควรลดข้อมูลการรายงานการศึกษาประจำปีให้น้อยลง จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการในการเขียนรายงานคุณภาพการศึกษา

4.2.8 ด้านการผุดงระบบการประกันคุณภาพ ควรนำผลการนำผลการประเมินภายใน/ภายนอกมาใช้ปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการนำเทคนิค วิธีการ และเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า มีประเด็นที่จะอภิปรายตามผลการตรวจสอบสมมุติฐาน ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ไม่มี ความสัมพันธ์ ระหว่าง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ กับขนาดของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ส่วนใหญ่มีทักษะในการจัดการเกี่ยวกับระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ กำหนดวิธีจัดเก็บ การสร้าง และการจัดหาเครื่องมือให้สอดคล้องกับสภาพของข้อมูลและแหล่งข้อมูล มีความชัดเจน กะทัดรัด ตรงตามความต้องการ ให้ความรู้แก่บุคลากรในการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างจริงจัง ซึ่งกรมวิชาการ (2544 : 8) กล่าวว่าไว้ว่า สถานศึกษาที่มีระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน เรียกใช้ได้สะดวก และตรงตามความต้องการจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชาการ หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ มีกระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์ หลักตรรกและความสมเหตุสมผล เพราะสารสนเทศทั้งหลายนั้นนอกจากจะใช้ในการวางแผนแล้ว ยังนำไปสู่การพัฒนาแนวคิดและสร้างทางเลือกใหม่ในการดำเนินการต่าง ๆ ด้วย

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ไม่มี ความสัมพันธ์ ระหว่าง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา กับขนาดของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ดำเนินงานพัฒนามาตรฐานการศึกษามาระยะหนึ่งและผ่านการประเมินภายนอกครบแล้วจึงมีความพร้อมด้วย

ปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้าน คน เงิน วัสดุ และการจัดการ โดยเฉพาะสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งหน่วยงานต้นสังกัด และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเอง ก็กำหนดให้มีมาตรฐานกลางสำหรับสถานศึกษาอยู่แล้ว ทำให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ยึดถือมาตรฐานกลางในการพัฒนาสถานศึกษาและพัฒนามาตรฐานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นของสถานศึกษาเอง ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 9) ที่กล่าวไว้ว่า มาตรฐานสถานศึกษา คือ สภาพที่พึงประสงค์ทั้งในเชิงคุณภาพ หรือปริมาณซึ่งแสดงได้โดยประสิทธิภาพของสถานศึกษา ในการพัฒนานักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ปัจจุบันนี้มาตรฐานสถานศึกษายังถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายหลักของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอีกด้วย มาตรฐานแสดงให้เห็นได้ทั้งในเชิงปัจจัย กระบวนการและผลผลิตที่ผู้บริหารและครูจะต้องเป็นเป้าหมายในการดำเนินการเพื่อพัฒนานักเรียนให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า ไม่มี ความสัมพันธ์ ระหว่าง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา กับขนาดของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดทำธรรมนูญสถานศึกษาเพื่อกำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุงได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชนและท้องถิ่นในการจัดทำทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 3) กล่าวไว้ว่า ธรรมนูญสถานศึกษา คือสัญญาประชาคมหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน และหน่วยงานต้นสังกัด และใช้เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด เป็นการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่จะเกิดขึ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด

4. จากผลการวิจัยที่พบว่า ไม่มี ความสัมพันธ์ ระหว่าง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา กับขนาดของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาทุกแห่งได้ดำเนินงานตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการอีกทั้งหน่วยงานต้นสังกัดได้จัดให้มีการอบรมถึงวิธีการขั้นตอนใน

การจัดทำแผนปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ทำให้สถานศึกษามีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการใช้แผนปฏิบัติการประจำปีในการพัฒนาสถานศึกษา ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการกำหนดผู้รับผิดชอบการปฏิบัติในแต่ละโครงการ / กิจกรรม ไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 5) กล่าวไว้ว่า แผนปฏิบัติการประจำปีใช้เป็นเครื่องมือปฏิบัติงานสำหรับบุคลากร และเป็นเครื่องมือกำกับติดตาม ประเมินผลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

5. จากผลการวิจัยที่พบว่า ไม่มี ความสัมพันธ์ ระหว่าง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา กับขนาดของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษา มีการกระตุ้นให้ครู – อาจารย์ มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้และแนวทางในการดำเนินงาน และการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนทราบเป็นระยะ ทำให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจและเกิดความมั่นใจในการดำเนินงานของสถานศึกษา นอกจากนี้สถานศึกษายังได้มีการแบ่งงานมอบหมายงานอย่างชัดเจน มีการนิเทศ กำกับ ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน ในทุกขั้นตอนของการนำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 7) กล่าวไว้ว่า การทำให้แผนเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพนั้น การจัดการเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้ทุกอย่างดำเนินไปตามที่ควรจะเป็น การแบ่งงาน และมอบหมายงานแก่กลุ่มผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน การสนับสนุนช่วยเหลือด้วยความสนใจและกระตือรือร้น การจัดหาเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพแก่ผู้ปฏิบัติ การประชุมหารือกันอย่างสม่ำเสมอ และลงมือปฏิบัติทุกขั้นตอน

6. จากผลการวิจัยพบว่า ไม่มี ความสัมพันธ์ ระหว่าง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา กับขนาดของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครู – อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีความเข้าใจในกระบวนการของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และเกิดความตระหนักโดยเห็นความสำคัญและความจำเป็น ซึ่งสถานศึกษามีกำหนดกรอบกระบวนการและเกณฑ์ในการประเมินตนเองอย่างชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ยังถือเป็นนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการประเมินตนเองเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษาอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 20) กล่าวไว้ว่า การ

ประเมินตนเองเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการบริหารคุณภาพในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารจึงควรพัฒนาทักษะการประเมินตนเองของบุคลากรในสถานศึกษา และเปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา ซึ่งเป็นจุดประสงค์หลักของการประเมินตนเอง

7. จากผลการวิจัยที่พบว่า ไม่มี ความสัมพันธ์ ระหว่าง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี กับขนาดของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากช่วงระยะเวลาการจัดทำรายงานเพื่อนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน สถานศึกษาได้มีการวางแผน กำหนดช่วงเวลาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา และกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัดได้ให้ความสำคัญ มีการกำกับ ติดตาม การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 30) ที่กำหนดว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

8. จากผลการวิจัยที่พบว่าไม่มี ความสัมพันธ์ ระหว่าง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา กับขนาดของสถานศึกษา แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญของการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทำให้ครู-อาจารย์ มีการตื่นตัวในการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยสถานศึกษาจัดให้มีการประเมินผลร่วมกัน เพื่อกำหนดจุดเด่น-จุดด้อยของสถานศึกษา นอกจากนั้นยังได้มีการระดมความคิดเห็นเพื่อจัดความสำคัญของปัญหาและการระดมความคิดเห็นเพื่อคัดเลือกเกณฑ์ ตัวบ่งชี้ มีการกำหนดเกณฑ์สภาพความสำเร็จ และความคาดหวังที่จะเกิดขึ้นภายหลังการปรับปรุงสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543 : 24) ที่กำหนดว่า การตรวจสอบของสถานศึกษาเป็นการสำรวจความพร้อมเบื้องต้นในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ยังไม่ได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ แต่กรณีสถานศึกษามีการประเมินตนเองแล้ว ตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็จะนำผลการประเมินตนเองมาใช้เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

9. จากผลการวิจัยที่พบว่า สภาพการดำเนินงาน การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดของสถานศึกษา ทั้งด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบการทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการผุดงระบบการประกันคุณภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีความพร้อม และศักยภาพในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และพัฒนาระบบการประกันภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาจากภายนอก

10. จากผลการเปรียบเทียบ ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการตรวจสอบการทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบเปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยมีปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานแตกต่างกันจำนวน 6 คู่ ใน 3 ด้านได้แก่ ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา และด้านการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา นอกนั้นไม่แตกต่างกัน โดยสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง มีปัญหาและอุปสรรคมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขนาดเล็ก และขนาดกลาง มีความพร้อมด้านปัจจัยเกี่ยวกับ คน เงิน วัสดุ และการจัดการ น้อยกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ ทำให้ประสบปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา และด้านการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้ง 8 ด้านกับขนาดของสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ทั้งสถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ไปพร้อม ๆ กัน

2. ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา, ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา และด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ, ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา, ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา, ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา, ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา และด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ให้มากขึ้น

3 ผลการ เปรียบเทียบรายคู่ ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ และระหว่างสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง มีปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ดังนั้นสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดกลางให้มากขึ้นเพื่อให้มีความพร้อมเช่นเดียวกันกับสถานศึกษาขนาดใหญ่

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

ผลจากการวิจัย เรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ครอบคลุมทุกเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการศึกษาเปรียบเทียบ
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินภายนอกกับสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการประเมินภายนอกว่าสภาพและปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไรบ้าง

